

[Helge Larsen.]

større interesse for arbejdet og bedre anlæg for at udføre arbejdet.

I de gældende bestemmelser vedrørende aftenskolen sker der efter forslaget ingen væsentlige ændringer. I mange år har aftenskolen jo fungeret som en art folkeligt universitet, hvor man har kunnet genopfriske sine kundskaber og udvide sin horisont, og denne mission udfylder aftenskolen stadig fuldt ud. Dens kulturelle betydning skal derfor ingenlunde undervurderes. Men dertil kommer vel nok i disse år en anden betydning af aftenskolen. Jeg tror, at aftenskolen for mange mennesker er et middel til at skaffe sig indblik i og viden om forhold, som de enten har forsømt i deres skoletid eller i deres første ungdomsår, eller som de slet ikke har kunnet skaffe sig, fordi skolen ikke gav dem mulighed derfor, eller fordi der er dukket så mange nye områder op, hvor man gerne vil være orienteret. Der kan kun være grund til at være tilfreds med denne iver efter at indhente det forsømte, hvad enten så forsømmelsen skyldes én selv eller, hvad der nok oftest er tilfældet, for ringe muligheder i skoletid og første ungdomsår. Vi skal jo ikke glemme, at skolens udbygning blev sinket af krigen og efterkrigstidens økonomiske vanskeligheder, og at man var alt for længe om i skolen at drage nye fag ind. Hvor har skolen f. eks. ikke svigtet et fag som samfundsorientering, og det gælder jo også andre fag.

Det almene behov for kendskab til fremmede sprog vokser vel nok i disse år hurtigere, end man kunne have forudset, men så meget des bedre, at aftenskolen nu byder folk mulighed for at orientere sig på alle disse områder.

Ud fra hvad jeg her har sagt, vil man forstå, at jeg ikke har synderlig meget tilovers for det af venstre og de konservative fremsatte forslag om at indføre en vis betalingspligt for undervisningen i aftenskolen. Jeg opfatter som sagt aftenskolen som et bidrag til at bøde på en del af de forsømmelser, der er sket fra samfundets side gennem en

for langsom udbygning og modernisering af folkeskolen, og for de områder, jeg her har nævnt, finder jeg derfor ikke anledning til at kræve betaling. Men jeg vil gerne i udvalget drøfte forholdet nærmere, så vi kan få det grundigt belyst. Det er muligt, at det vil være rimeligt at forhøje indskrivningsgebyret lidt, eventuelt sådan at en del af det får depositumskarakter, så denne del tilbagebetales de deltagere, der gennemfører aftenskolekursuset 100 pct.

Nu er det vel særlig de stærkt hobbyprægede fag som porcelænsmalning og pedigrørffletning, der har dannet baggrund for kritikken af aftenskolens princip om betalingsfrihed, men her gør — som allerede tidligere bemærket — mange sig skyldige i den fejltagelse, at eleverne ikke betaler materialerne. Det gør de jo fuldt ud, og så er der vel grund til på denne baggrund at bede om, at man ikke lader alle disse hobbyfag, som jeg ikke tillægger nogen større betydning, overskygge det langt vigtigere arbejde, der gøres på andre fagområder i aftenskolen. Eller billedlig talt: man skal ikke knuse hele porcelænsbutikken, fordi man se sig gal på en kaffekop med dilettantisk påmalede basunegle.

En nydannelse inden for aftenhøjskolen hilser jeg med tilfredshed. Det er adgangen til at opnå et mindre tilskud fra staten til foredragsrækker, når kommunen eller en stedlig kreds har stillet beløb til rådighed først. Jeg tror, det er et rigtigt princip, hjælp til selvhjælp, i disse kulturelle anliggender.

Som allerede nævnt pålægges der kommunerne et større initiativ og større forpligtelser i forhold til ungdomsskolen, og det finder jeg helt i orden. Hvad i øvrigt angår bestemmelserne i § 9 vedrørende initiativ i aftenskolearbejdet, er der ingen reelle ændringer. Her er initiativet fortsat først og fremmest overladt til de private organisationer. Jeg skal ingenlunde undervurdere det pionerarbejde, der er gjort på det folkelige oplysningsarbejdes område af disse forskellige organisationer, men man bør heller